

XI SKYRIUS
DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311G „IŠLAIDOS, MAŽINANČIOS PAJAMAS“
(VEDLIO G DALIES) UŽPILDYMAS

86. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, pageidaujantis pasinaudoti GPMĮ 21 straipsnyje nustatytais lengvatomis (t. y. sumažinti mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas patirtomis išlaidomis), deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalyje) gali įrašyti tokias per mokestinį laikotarpį patirtas išlaidas:

86.1. sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama, ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, kai jos sumokėtos šių asmenų (išmokų gavėjų draudimo laikotarpio pabaigoje) naudai:

86.1.1. savo ar sutuoktinio naudai;

86.1.2. nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) naudai;

86.1.3. iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, naudai;

86.1.4. iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai.

Šių asmenų naudai patirtomis išlaidomis gali būti mažinamos nuolatinio Lietuvos gyventojų apmokestinamosios pajamos pagal gyvybės draudimo sutartis, nuo 2004 m. gegužės 1 d. sudarytas su gyvybės draudimo įmonėmis, įregistruotomis EEE valstybėje, iki šios datos – ir su kitose užsienio valstybėse įregistruotomis įmonėmis, išskyrus įregistruotoje užsienio valstybėje ar zonoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą (žr. Taisyklių 3 priedą „Tikslinių teritorijų sąrašas“).

86.2. Sumokėtas pensijų įmokas į EEE valstybėje įregistruotus pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų turimus pensijų fondus, kai jos sumokėtos šių asmenų (išmokų gavėjų kaupimo laikotarpio pabaigoje) naudai:

86.2.1. savo ar sutuoktinio naudai;

86.2.2. iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, naudai;

86.2.3. iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai.

86.3. Sumokėtas pensijų įmokas į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) kitų organizacijų, veikiančių EEE valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurias nuolatinis Lietuvos gyventojas moka kaip papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės nei 3 procentai gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos.

86.4. Už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, nuolatinį Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jei už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, formaliojo profesinio mokymo programos modulį ir (ar) už studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį gražinta šios paskolos dalis. Kai už profesinį mokymą ar studijas sumokėta skolintomis lėšomis, išlaidos, kuriomis

mažinamos nuolatinio Lietuvos gyventojų apmokestinamosios pajamos, turi būti deklaruojamos to mokestinio laikotarpio, kurį buvo gražinta kredito įstaigos paskola ar jos dalis, deklaracijoje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-92](#), 2020-12-30, paskelbta TAR 2020-12-30, i. k. 2020-29105

86.5. Sumokėtas palūkanas už vieną paimtą kreditą (arba jo dalį) vienam gyvenamajam būstui Lietuvoje statyti arba jam įsigyti arba už vieno gyvenamojo būsto (Lietuvoje) finansinę nuomą (lizingą), jeigu:

86.5.1. kreditas yra paimtas ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam statyti ar įsigyti paimtas kreditas, statybos ar įsigijimo buvo sudarytas iki 2008 m. gruodžio 31 d.;

86.5.2. finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam įsigyti sudaryta finansinės nuomos (lizingo) sutartis, buvo sudaryti iki 2008 m. gruodžio 31 d.

Palūkanos už kreditą gyvenamajam būstui Lietuvoje įsigyti gali būti atimtos tuo atveju, jeigu jos sumokėtos Lietuvos ir užsienio valstybių kredito įstaigoms ar finansų įmonėms.

86.6. 2019, 2020, 2021 m. mokestiniais laikotarpiais sumas, sumokėtas už paslaugos teikėjo šiuos atliktus darbus ar suteiktas paslaugas:

86.6.1. gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastato ar kito statinio apdailos ir bet kokio remonto (paprastojo ar kapitalinio) darbus (neįskaitant darbams atlikti reikalingų medžiagų, priemonių kainos), išskyrus sumas, sumokėtas už daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimą (modernizavimą);

86.6.2. lengvojo automobilio remonto paslaugas, neįskaitant atsarginių detalių, eksploatacinių medžiagų kainos;

86.6.3. nepilnamečių vaikų (įvairių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) iki 18 metų priežiūros paslaugas, kurias teikia ateinančios auklės ar kitas tokią paslaugą teikiantis asmuo.

87. Išlaidos iš pajamų neatimamos ir neturi būti deklaruojamos, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas:

87.1. GPMĮ 21 straipsnyje nurodytų išlaidų sumas yra sumokėjęs užsienio vienetui, įregistruotam užsienio valstybėje ar zonoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą;

87.2. kai, nepasibaigus mokestiniam laikotarpiui, galutinai išvykstantis iš Lietuvos gyventojas, kuris tris mokestinius laikotarpius iš eilės buvo laikomas nuolatinis Lietuvos gyventojas, deklaruoja iki išvykimo dienos gautas (uždirbtas) pajamas;

87.3. įmokas už studijas ar profesinį mokymą yra sumokėjęs skolintomis lėšomis (tuo tikslu iš kredito įstaigos paimta paskola), jeigu pasiskolintos lėšos (jų dalis) per mokestinį laikotarpį, kurio deklaracija užpildoma, nebuvo gražintos;

87.4. *neteko galios nuo 2020-12-31;*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-92](#), 2020-12-30, paskelbta TAR 2020-12-30, i. k. 2020-29105

87.5. yra sumokėjęs palūkanas pagal nuo 2009 m. sausio 1 d. paimtą kreditą gyvenamajam būstui įsigyti ar jam statyti arba po šios datos sudarytą finansinės nuomos (lizingo) sutartį, arba kai rašytinis susitarimas dėl būsto įsigijimo, statybos ar finansinės nuomos sutarties yra sudarytas nuo šios datos;

87.6. kai nuolatinis Lietuvos gyventojas per mokestinį laikotarpį gavo tik neapmokestinamųjų pajamų ir (ar) pajamų iš veiklos pagal verslo liudijimą, ir (ar) pajamų už ne individualios veiklos atliekų perleidimą nuosavybėn, apmokestinamų, taikant 5 procentų pajamų mokesčio tarifą;

87.7. 2019, 2020, 2021 m. už pastato ar lengvojo automobilio remonto paslaugas, vaikų priežiūros paslaugas apmokėtas sumas yra sumokėjęs ne Lietuvoje įregistruotiems mokesčių mokėtojams.

88. Deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalyje) atskirose eilutėse turi būti deklaruojamos:

88.1. skirtingų rūšių išlaidos;

88.2. tos pačios rūšies išlaidų (gyvybės draudimo, pensijų įmokų) sumos, sumokėtos skirtingų asmenų naudai;

88.3. tos pačios rūšies išlaidų (įmokų už profesinį mokymą ar studijas) sumos, sumokėtos už skirtingus asmenis;

88.4. tos pačios rūšies išlaidų sumos, sumokėtos pagal skirtingas gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartis;

88.5. tos pačios rūšies išlaidų sumos, sumokėtos skirtingiems paslaugų teikėjams už pastato ar lengvojo automobilio remonto paslaugas, vaikų priežiūros paslaugas.

89. Deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“, atsižvelgiant į tai, kokios rūšies išlaidos buvo patirtos, pasirenkama užpildytina atitinkama šio priedo (vedlio G dalies) eilutė, kurioje turi būti įrašoma atitinkamos rūšies išlaidų suma, per mokestinį laikotarpį sumokėta kredito įstaigai, draudimo įmonei, pensijų fondo valdymo įmonei, aukštajai mokyklai ar profesinio mokymo paslaugų teikėjui, kitam juridiniam asmeniui (ar kitam gyventojui, kai deklaruojamos 6–9 kodais žymimos išlaidos, patirtos 2019, 2020, 2021 m.).

Kai deklaruojama kredito įstaigai gražinta studijų ar profesinio mokymo paskola (jos dalis), turi būti įrašoma tik per mokestinį laikotarpį gražintos paskolos (be palūkanų) suma (už studijas aukštajai mokyklai ar profesinio mokymo teikėjui sumokėta suma nenurodoma).

Jeigu per mokestinį laikotarpį buvo sumokėtos palūkanos pagal kelias kredito sutartis gyvenamajam būstui (būstams) įsigyti ar jam statyti arba pagal kelias finansinės nuomos (lizingo) sutartis dėl gyvenamojo būsto (būstų) finansinės nuomos (lizingo), tai turi būti įrašoma palūkanų suma, per mokestinį laikotarpį sumokėta tik pagal vieną kredito arba finansinės nuomos sutartį, pagal kurią palūkanos buvo deklaruotos ankstesniais mokestiniais laikotarpiais.

Iš 2019, 2020, 2021 m. mokestinio laikotarpio pajamų gali būti atimama ne didesnė nei 1 500 eurų gyvybės draudimo įmokų ir (ar) įmokų į pensijų fondus, įskaitant nuolatinio Lietuvos gyventojų papildomai sumokėtą 3 procentus viršijančią kaupiamųjų pensijų įmokų (mokamų pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas) dalį, suma (t. y. išlaidų, žymimų 1, 4 ir 9 kodais, suma).

2019, 2020, 2021 m. mokestinio laikotarpio deklaracijoje gali būti deklaruojamos juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstų išlaidų sumos, sumokėtos už atliktus pastatų apdailos, remonto (išskyrus daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimą (modernizavimą)) darbus, lengvųjų automobilių remonto, nepilnamečių vaikų priežiūros paslaugas, tačiau atimama šių išlaidų suma neturi būti didesnė nei 2 000 eurų.

Bendra atimamų išlaidų suma negali viršyti 25 procentus apmokestinamųjų pajamų (neįskaičiuojant pajamų, gautų iš veiklos pagal verslo liudijimą, ir pajamų už ne individualios veiklos atliekų perleidimą nuosavybėn, apmokestinamų, taikant 5 procentų pajamų mokesčio tarifą), perskaičiuotų taip: iš darbo pajamų atėmus metinį NPD (žr. Taisyklių 6 priedą „2020 m. metinio neapmokestinamojo pajamų dydžio apskaičiavimas“), iš turto (daikto) perleidimo nuosavybėn pajamų atėmus jo įsigijimo kainą ir su perleidimu susijusius privalomus mokėjimus, iš individualios veiklos pajamų atėmus leidžiamus atskaitymus bei mokestinius nuostolius.

Įvairių rūšių išlaidų patyręs nuolatinis Lietuvos gyventojas, kai jo išlaidos yra didesnės nei 25 procentai metinių apmokestinamųjų pajamų, ir (ar) kai jos viršija kitus GPMĮ 21 straipsnyje nustatytus apribojimus, popierinės deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ turi įrašyti pasirinktos (pasirinktų) rūšies (rūšių) išlaidų sumą, neviršijančią 25 procentų jo apmokestinamųjų pajamų ir kitų GPMĮ 21 straipsnyje nustatytų apribojimų. Deklaraciją užpildant vedliu, patirtos išlaidos gali būti deklaruojamos visos, nepaisant GPMĮ 21 straipsnyje nustatytų apribojimų.

2019 m. ar vėlesniu mokestiniu laikotarpiu nuolatinio Lietuvos gyventojų deklaruotos išlaidos yra atimamos proporcingai iš pajamų, kurioms taikomi 15, 20 ir (ar) 27 procentų (2019 m.), 15, 20 ir (ar) 32 (2020 m. ir vėlesniais metais) procentų pajamų mokesčio tarifai.

Punkto pakeitimai:

Nr. VA-74, 2020-11-03, paskelbta TAR 2020-11-04, i. k. 2020-22951

90. Deklaracijos priedo GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalies) tam skirtoje vietoje turi būti įrašomi asmens, už kurį ar kurio naudai sumokėtos deklaruojamos sumos:

90.1. profesinėje mokykloje besimokančio ar aukštojoje mokykloje studijuojančio gyventojų asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos profesinio mokymo ar studijų išlaidos;

90.2. kredito gavėjo, kuriam suteiktas kreditas gyvenamajam būstui įsigyti ar statyti, asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos būsto kredito palūkanos;

90.3. gyventojų, kuris pagal gyvybės draudimo sutartį draudžiamąjį laikotarpio pabaigoje yra naudos gavėjas (t. y. asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką), asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos gyvybės draudimo išlaidos;

90.4. gyventojų, kurio naudai yra sudaryta pensijų kaupimo sutartis ir kurio vardu atidaryta asmeninė pensijų sąskaita, asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos įmokos į pensijų fondą;

90.5. profesinėje mokykloje besimokančio ar aukštojoje mokykloje studijuojančio gyventojų asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, už kurį buvo gražinta studijų (mokymosi) paskola.

91. Tam skirtoje deklaracijos GPM311G priedo „Išlaidos, mažinančios pajamas“ vietoje (vedlio G dalyje) turi būti įrašomi įmokų gavėjo (t. y. asmens, kuriam sumokėtos deklaruojamos išlaidos) duomenys:

91.1. valstybės, kurioje įmokų gavėjas yra įregistruotas, dviraidis kodas iš Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašo (žr. Taisyklių 4 priedą „Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašas“).

Deklaruojant 2019, 2020, 2021 m. už pastato ar lengvojo automobilio remonto paslaugas, vaikų priežiūros paslaugas gyventojams sumokėtas sumas, valstybės kodas gali būti neįrašomas, nes mokesčio lengvata yra taikoma tik toms išlaidų sumoms, kurios sumokėtos Lietuvos Respublikoje įregistruotiems mokesčių mokėtojams ar jais registruotiems privalantiems asmenims;

91.2. įmokų gavėjo, įregistruoto Lietuvoje, identifikacinis numeris (kodas). Užsienio valstybėje įregistruoto įmokų gavėjo identifikacinio numerio (kodo) įrašyti nereikia. Deklaruojant 6, 7 ar 8 išlaidų rūšis, gali būti įrašomas remonto ar vaikų priežiūros paslaugas suteikusių asmens individualios veiklos pažymėjimo numeris, verslo liudijimo numeris;

91.3. įmokų gavėjo pavadinimas (kai išlaidų sumos sumokėtos juridiniam asmeniui) arba įmokų gavėjo vardas ir pavardė (kai deklaruojamos 6, 7, 8 išlaidų rūšių kodais žymimos įmokos, sumokėtos gyventojams).

92. Deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalyje) taip pat turi būti įrašoma:

92.1. gyvybės draudimo, pensijų kaupimo sutarties data ir numeris (kai deklaruojamos 1, 4, 9 kodais žymimos išlaidos);

92.2. įmokas už studijas ar profesinį mokymą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 2 kodu žymimos išlaidos);

92.3. kredito už studijas gražinimą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 5 kodu žymimos išlaidos);

92.4. pastatų, statinių remonto ir apdailos darbų, lengvųjų automobilių remonto, nepilnamečių (iki 18 metų) vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa šeimoje) priežiūros paslaugų suteikimą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 6, 7, 8 kodais žymimos išlaidos). Tokiu atveju turi būti įrašoma paslaugos teikėjo išduoto apskaitos dokumento (sąskaitos faktūros, PVM sąskaitos faktūros ar prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvito) data ir numeris. Šie duomenys turi būti įrašomi, neatsižvelgiant į tai, ar nuolatinis Lietuvos gyventojas buvo pateikęs mokesčio administratoriui Gyventojų pranešimą apie išlaidas PRC912 formą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m.

gruodžio 3 d. įsakymu Nr. VA-92 „Dėl Gyventojų pranešimo apie išlaidas PRC912 formos, papildomo lapo PRC912P formos užpildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“ (toliau - PRC912 formos pranešimas), ar ne.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-74](#), 2020-11-03, paskelbta TAR 2020-11-04, i. k. 2020-22951

93. Kiekviename užpildomame deklaracijos priedo GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ lape turi būti įrašoma:

93.1. mokesčio mokėtojo identifikacinis numeris (asmens kodas);

93.2. metai (mokestinis laikotarpis), kurių deklaracija teikiama.